

**Burlövs
kommun**

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

VIRVELHUSETS FÖRSKOLA ÅR - HT 24/VT 25

PERNILLA ANDRÉASSON

Plan för diskriminering och kränkande behandling i förskolan

Innehållsförteckning

Inledning	2
Delaktighet och samverkan	2
Redogörelse för hur barn och vårdnadshavare ska medverka i arbetet	4
Nulägesbeskrivning	4
Upptäcka, utreda och åtgärda	5
Mål	5
Kartläggningsmetoder	5
Plan för aktiva åtgärder	5
Följ upp och utvärdera	5
Sammanfattande analys	6
Prioriterade mål inför kommande läsår	6
Rutiner för anmälan av kränkande behandling	6
Juridiska begrepp	7
Definition av begrepp	7
Diskriminering	7
Direkt diskriminering	7
Indirekt diskriminering	7
Bristande tillgänglighet	7
Instruktioner att diskriminera	7
Trakasserier & Kränkande behandling	8
Trakasserier	8
Sexuella trakasserier	8
Kränkande behandling	8
Repressalier	8
Vägledande material	9
Källhänvisningar	9
Skollagen (SFS 2010:800)	9
Diskrimineringslagen (SFS 2008:657) - Diskrimineringsgrunderna	9
UNICEF Sverige. (2018). Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter	9
Skolverket. (2028). Läroplan för förskolan: Lpfö 18. Stockholm: Skolverket	9

Inledning

Varje barn har rätt att utvecklas och lära utifrån sina egna förutsättningar utan kränkande behandling. Förskolan har i uppdrag att arbeta för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (enligt diskrimineringslagen, skollagen 6kap 8§ och läroplan för förskolan Lpfö18).

Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är förskolan skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Förskolan ska varje år upprätta en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap 8§ i **skollagen**. I denna plan kartlägger och analyserar förskolan vilka risker och hinder det finns kopplat till kränkande behandling. Den ska innehålla aktiva åtgärder utifrån de 7 diskrimineringsgrunderna. De aktiva åtgärderna ska utvärderas varje år och utvärderingen ska ligga till grund för kommande års plan mot diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunderna (Diskrimineringslagen, 2008:567 § 5):

1. **kön:** att någon är kvinna eller man,
2. **könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. **etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. **funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. **sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. **ålder:** uppnådd levnadslängd.
7. **Religion och annan trosuppfattning (från Diskrimineringsombudsmannen):** Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. (Lpfö18)

Delaktighet och samverkan

Anvisning: Enligt skollagen (2010:800) ska en plan mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för. Beskriv i denna del hur barnen har varit delaktiga i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling. Metoder som kan användas är exempelvis trygghetsamtal, trygghetsobservationer och trygghetsvandringar samt barnråd.

Enligt DO deltar både personal, barn och vårdnadshavare i utformningen och arbetet med planen. Beskriv hur personal och vårdnadshavare har varit delaktiga i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling. Metoder som kan användas för personalen är exempelvis samtal på arbetslagsplanering, arbetsplatsträff, medarbetarenkät och medarbetarsamtal. Metoder som kan användas för vårdnadshavare är föräldramöte, föräldraråd, föräldraenkät, drop-in, utvecklingssamtal och kontinuerlig information och dialog i den dagliga verksamheten.

Redogörelse för hur barn och vårdnadshavare ska medverka i arbetet

Barnen:

Genom dagliga samtal där barnens föräldrar får stöd i att sätta ord på det som händer och ur de har det på förskolan. Olika kommunikationsverktyg används så som bildstöd, TAKK, ritprat när barnen inte har möjlighet att uttrycka sina känslor verbalt. Vi använder oss av trygghetsvandringar, och barnintervjuer samt observationer.

Personal:

Trygghetsvandringar 1 – 2 gånger/år. Trygghetsteamet och barnhälsosamtal återkommande under året 2 till 3 gånger.

Samtal på arbetslagsplanering kring barngruppsklimatet. Lyfter vidare i barnhälsosamtal/gruppsamtal med rektor och specialpedagog.

Trygghetsteamet på förskolan håller samman och initierar arbetet med trygghetsförskola.

Vårdnadshavare:

Samtal i den dagliga kontakten som rör frågor inom ramen för vår PDK.

Genom utvecklingssamtalen förs en kontinuerlig information och dialog i den dagliga verksamheten om hur deras barn trivs och utvecklas på förskolan.

Nulägesbeskrivning

Trygghetsvandringarna:

Korridor som löper genom huset och barnens toaletter/skötboardsplatser ger allt för stor insyn.

Trygg miljö:

Det finns en risk att det sker kränkande uttalande och ageranden i de skyddade platserna på gården. Vi behöver utvärdera och arrangera våra lärmiljöer utifrån barnens behov samt vuxna behöver cirkulera mer för att vara härvarande.

Det förekommer att våra grindar inte stängs ordentligt och ger en känsla av otrygghet för barn och vuxen.

Språkbruk: Utifrån de uttryck som sägs behöver vi synliggöra och reflektera mer kring de normer som råder i vår verksamhet ur ett normkritiskt förhållningssätt.

Överlämning av information: vi behöver säkerställa hur information lämnas över mellan personal och personal om ett barn, vid överlämning i samband med hämtning samt vid flytt av barn mellan avdelningarna.

Vikarier: önskemål har framkommit från vårdnadshavare att få bättre information om vem våra vikarier är samt att de presenterar sig.

Samsyn kring bemötande: vi behöver vara inkännande och stöttande för de svåra situationer som kan utmana. Det är av vikt att barn och vuxna alltid blir sedda och mötta när de kommer till förskolan.

Upptäcka, utreda och åtgärda

Mål

Trygg miljö innebära att samtliga barn ska känna sig trygga överallt, inne som ute på förskolan samt våga be om hjälp av en vuxen på gården.

Trygga övergångar mellan hem och förskola samt avdelning till avdelning.

Information ska vara tydlig och saklig.

Kartläggningsmetoder

Trygghetsvandringar och observationsveckor - löpande för att uppmärksamma i tidigt skede det som behöver åtgärdas. Ger en bild av vilka platser som är trygga/otrygga, roliga, skymda- och integritetsstörande platser

Barnhälsosamtal och avdelningsreflektion - kopplat till utvärderingsfrågor som trygghetsteamet tagit fram samt samtal om barnens psykiska hälsa.

Följer upp inkomna tillbud i Prorenata som rör kränkningar för att få syn på återkommande mönster.

Plan för aktiva åtgärder

Trygghetsvandringar behov av att genomföras oftare med barnen för att bli påmind.

Miljöer som barnen upplever otrygga förändras i dialog med barnen.

Gården - genom att arbeta med stationer/zoner samt lotssystem där några vuxna blir synliga med hjälp av gula västar.

Skymda platser – gården i zoner, cirkulera, lotsare – tydligare med vuxna som har gula västar. Avskiljer med draperi vid skötborden.

Språkbruk/rasistiska uttalanden.

Ritprat stöd i vardagen som ger möjlighet till att kunna uttrycka sig genom bilder och symboler och mindre laddat än det verbala språket och orden.

Grindarna – påminna alla som rör sin in och ut på gården att haspa ordentligt.

Lämningar/hämtningar – hälsa, ta emot – bli sedd.

Följ upp och utvärdera

Arbetslagsreflektionen

Apt

Barnhälsosamtalen

Trygghetsteamets nästa möte i november 2024

Sammanfattande analys

Trygga, vikten av att känna sig trygg en grund för att kunna, vilja oc våga lära sig nya saker.
Vågar gå till en vuxen och be om hjälp är alltid de vuxnas ansvar att bjuda in till.
Bättre informationsöverlämning samt en ökad samsyn kring vad och hur saker tas upp.
Samverkan hem och förskolan, kan förbättras genom en bättre struktur på våra förskoleforum samt enkäter för att förebygga negativa beteenden och bygga broar förskola – hem.

Prioriterade mål inför kommande läsår

Samtliga punkter ska prioriteras kommande år.

Rutiner för hantering av kränkande anmälningar

När du som personal får veta att ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling måste du och dina kolleger kunna handla snabbt. Alla behöver veta hur de ska agera i en sådan situation.

Då det gäller kränkande behandling mot barn sker detta via V-klass som är kommunens gemensamma närvaro och dokumenteringssystem.

1. Logga in på V-klass via din arbetsinloggning
2. Gå till länkar och klicka på *anmälanprorenata*
3. Följs anvisningarna och anmäl den kränkande behandlingen
4. Ärendet utreds av rektor
5. Ärendet återkopplas utifrån behovet som framkommer beslutas vilka åtgärder som ska vidtas.
6. Ärendet avslutas
7. Ärendet är dokumenterat i Prorenata

Juridiska begrepp

Definitioner av begrepp

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn på ett missgynnsamt sätt och behandlingen har samband med någon av de sex diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan och har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera

Instruktioner att diskriminera är till exempel när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Trakasserier och kränkande behandling

Kommande definitioner av begrepp är direktcitat från DO för korrekta definitioner.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot (Skolverket, 2020).

Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

Förbudet mot repressalier gäller inom samma områden som förbudet mot diskriminering, till exempel på arbetsplatsen, i skolan, på sjukhuset och på banken.

Vägledande material

[Stödmaterial som hjälp i arbetet mot diskriminering | DO](#) [Stödmaterial som hjälp i arbetet mot diskriminering | DO](#) Vägledande material

[Åtgärder mot kränkande behandling - Skolverket](#) Vägledande material

Källhänvisning

Diskrimineringslagen (2008:567)

Skolverket, *Skollagen (2010:800)*

Unicef, (2006) *Barnkonventionen*

Skolverket, *Läroplan för förskola (Lpfö18)*